

Egy esszéista lehetősége

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXV. évfolyam, 30. szám, 2021. július 30.

Michel Houellebecq: Intervenciók 2020. Fordította Tótfalusi Ágnes. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2021, 350 oldal, 4699 Ft

Pedig ha az ember esszét ír - mint e kötet nagy részében Michel Houellebecq - veretes hagyományok biztatják arra, hogy nyugodtan legyen „hülye”. Már maga a műfajalapítónak tartott Montaigne is teljes nyugalommal jelenti ki, „ha tudatlanságon érnek, nekem ugyan nem ártanak”, a következetlenség, egyenetlenség és őszintétlenség pedig a teoretikusok szerint alapvető feltétele annak, hogy az ember jó esszét írjon. Mihail Epstejn szerint „a jó esszéista nem teljesen őszinte ember, [és] nem túl következetes gondolkodó”, de, ahogy Gyergyai Albert fogalmaz, „mindig szabad (...) kötetlen és megfoghatatlan” - amire szüksége is van, lévén az esszé maga a folyamatos határátlépés, bolyongás, műfajközi mozgás.